

S&D

A női jogok európai uniós chartája

Szocialisták & Demokraták

Progresszív Szövetsége

Európai Parlamenti Képviselőcsoportja

**2023. május 3.
Krakkó, Lengyelország**

Preambulum

Minden ember egyenlő, és életét erőszak és megkülönböztetés nélkül kell élnie.

A nemek közötti egyenlőség az Európai Unió alapvető értéke. Az Európai Unió Alapjogi Chartájában, a Szerződésben, valamint a Szociális Jogok Európai Pillérének alapelveiben is rögzített alapvető jog.

A nemek közötti egyenlőség és a nők jogai az emberi jogok nélkülözhetetlen és elválaszthatatlan részei, valamint a jogállamiság és erős demokráciák alapjai. A nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak megvalósítása létfontosságú és előfeltétele annak, hogy az európai társadalom egésze számára biztosítható legyen a szabadság, a biztonság, a jogelvek érvényesülése, a befogadás és a jólét, valamint hogy az adott egyén az Európai Unió minden területén kiaknázhassa teljes potenciálját.

A nemek közötti egyenlőség teljességének elérése érdekében foglalkozni kell az egyenlőtlenségek, az interszekcionális megkülönböztetés és az előítéletek, például a strukturális egyenlőtlenségek és sztereotípiák mögöttes okaival és megnyilvánulásaival, amelyek számtalan különféle módon eredményezik a nőkkel szembeni megkülönböztetést és egyenlőtlen bánásmódot. Ennek érdekében alapvető fontosságú a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó költségvetési tervezésnek az Európai Unió és a tagállamok valamennyi jogszabályában és szakpolitikájában történő végrehajtása.

Ez a charta egységes, egész Európára kiterjedő normákat állapít meg a nők jogaira vonatkozóan. Célja, hogy iránymutatásként szolgáljon a nemek közötti egyenlőség elérése érdekében valamennyi uniós politika európai és nemzeti szintű elfogadása és végrehajtása során. Megerősíti továbbá az Unió elkötelezettségét a nemek közötti egyenlőség megvalósítása, valamint a nők alapvető jogainak tiszteletben tartása és védelme mellett, azok minden változatosságában, miközben megakadályozza a regresszív jogi lépéseket a nők hozzáféréseinek és jogérvényesülésének kérdéseiben.

Az Európai Bizottság, az Európai Parlament és az Európai Tanács ezért elismeri az alábbiakban meghatározott jogokat és elveket, és hangsúlyozza e jogok védelmének fontosságát.

I. FEJEZET

Oktatás

1. cikk

Nemi szempontból érzékeny tantervek

1. Minden nőnek és lánynak joga van a befogadó oktatáshoz. A nemi szempontokat be kell építeni az iskolai tantervekbe, hogy felhívják a figyelmet a nők és lányok interszekcionális történeti megkülönböztetésére azzal a céllal, hogy képessé tegyék a következő generációkat a sztereotípiák, a megkülönböztetés és az egyenlőtlenségek leküzdésére a nemek közötti egyenlőségen alapuló társadalmak előmozdítása és fenntartása érdekében. A nemek közötti egyenlőséget biztosító társadalmak eléréséhez kulcsfontosságú már fiatal koruktól tudatosítani a fiúk és férfiak körében a patriarchális rendszereken alapuló, meglévő strukturális egyenlőtlenségeket és azok megváltoztatásának, valamint a nemek közötti egyenlőségért folytatott munkába való teljes körű bevonásuk szükségességét.
2. Minden nőnek és lánynak joga van a felsőoktatás összes területéhez való teljes körű hozzáféréshez. Támogatni kell azokat az intézkedéseket, amelyek célja, hogy a nőket és lányokat olyan szakmák választására ösztönözzék, amelyekben alulreprézéntáltak. Különös hangsúlyt kell fektetni a pozitív társadalmi és gazdasági hatással bíró szakmákra annak biztosítása érdekében, hogy a nők jól felkészüljenek a jövőbeli gazdasági átmenetre és fejlődésre. Ezért kiváltképpen biztosítani kell, hogy:
 - a. a lányok és a nők hozzáférhessenek az oktatás legkülönbözőbb szakterületeihez, és ösztönözve legyenek arra, hogy különböző képzéseken vegyenek részt, beleértve a férfiak által dominált területekhez kapcsolódó szakmákat is;
 - b. az iskolai tantervekbe beépüljenek a nemi szempontok, hogy ezek a tantervek foglalkozzanak a nők és lányok történelmi diszkriminációjával és a nemi sztereotípiákkal, illetve hogy elismerjék a nőknek a történelmi, gazdasági és társadalmi fejlődésre gyakorolt hatását.

2. cikk

Egyenlő hozzáférés az oktatáshoz

1. Minden nőnek és lánynak hozzáférést kell biztosítani az oktatáshoz. Egyetlen nőt sem érhet hátrányos megkülönböztetés a tanulmányai során. Biztosítani kell a nők egyenlő képviselését a kulcsfontosságú tanulmányi területeken, mivel ez alapvető fontosságú ahhoz, hogy a nők élni tudjanak jogaikkal, megvalósítsák a nemek közötti egyenlőséget és teljes mértékben kiaknázzák az Európai Unióban rejlő lehetőségeket.
 - a. A nőket és lányokat ösztönözni kell arra, hogy egyetemi szintű képzésben vegyenek részt olyan ágazatokban, amelyek várhatóan központi szerepet játszanak az európai gazdaság jövőjében, mint például a természete-

ttudományos, technológiai, mérnöki és matematikai (STEM) ágazatok, különösen a digitális és zöld átmenet fényében.

- b. A nők oktatáshoz való egyenlő hozzáféréseinek biztosítása érdekében támogatni kell azokat az intézkedéseket, amelyek elősegítik, hogy a nők olyan ágazatokban szerezzenek diplomát, amelyekben alulreprezentáltak, például a természettudományok és a műszaki tudományok területén. Ennek érdekében az állami egyetemeket arra kell ösztönözni, hogy vezessenek be különféle intézkedéseket, például kvótákat vagy fenntartott listahelyeket a férfiak által dominált ágazatokhoz kapcsolódó képzésekre jelentkező nők számára. Támogatni kell a férfiakat a nők által dominált tanulmányi területekre való belépésben, szükségesek az ennek ösztönzésére irányuló intézkedések is.
- c. Ugyanakkor a fiúkat arra kell ösztönözni, hogy belépjenek a nők által dominált ágazatokba is, például a szakápolás területére, amelyek társadalmunk jövője szempontjából kulcsfontosságúak.
- d. Megfelelő közforrásokat kell elkülöníteni a nők és lányok oktatásának előmozdítására. Különösen olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek a nőket és lányokat arra ösztönzik, hogy olyan diplomákat szerezzenek, amelyek pozitív társadalmi és gazdasági hatással bírnak.

II. FEJEZET

Gazdasági függetlenség

3. cikk

Teljes körű részvétel a munkaerőpiacon

- 1. A nőknek minden sokféleségükben joguk van arra, hogy megkülönböztetés nélkül gyakorolhassák az általuk választott hivatást.
- 2. A nemek közötti egyenlőséget minden területen biztosítani kell, beleértve a munkaerőpiacon való részvételt is. Tiltani kell minden olyan törvényt és gyakorlatot, amely ténylegesen vagy potenciálisan diszkriminatív lehet a nőkkel szemben, különösen a felvételre, a foglalkoztatási feltételekre és a szakmai előmenetelre vonatkozóan.
 - a. A nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítését minden szakpolitikába, jogszabályba és hatásvizsgálatba be kell építeni a nemek közötti tisztességes és egyenlő munkaerőpiaci részvétel biztosítása érdekében. A foglalkoztatásban a nemek közötti egyenlőség javítását célzó intézkedéseket kell bevezetni, mint például a munkáltatók jelentéstételi és közzétételi kötelezettségét, amelyek nemek szempontjából releváns információkat nyújtanak a bérszintekről, a szakmai előmenetelről, a szabadságolási szabályokról és bármely más, kapcsolódó mutatóról.

- c. az egyértelmű és megkülönböztetéstől mentes kritériumok bevezetése, amelyek lehetővé teszik a jobb értékelést és a méltányosabb díjazást a munkáért minden ágazatban, különösen a magasan nők által dominált ágazatokban, mint például az ápolás.

5. cikk

Munka és magánélet egyensúlya

1. Minden nőnek joga van a munka és a magánélet méltányos és egészséges egyensúlyához. A nem megfizetett háztartási és gondozási munka aránytalanságait olyan intézkedések bevezetésével kell kezelni, amelyek célja az ilyen munka nők és férfiak közötti méltányos megosztásának javítása.
2. A nemekkel kapcsolatos érzékenyítő oktatási és tudatosságnövelő programokat kell bevezetni, amelyek foglalkoznak a meg nem fizetett munka egyenlőtlen megosztásával és a nők ebből következően hátrányos munkaerő-piaci helyzetével. Szükséges, hogy a munkáltatók az ilyen munka méltányosabb megosztásának ösztönzése érdekében létrehozzák a rugalmas munkaszervezés kereteit, és működési szabályzatukba beépítsék a nemek közötti egyenlőség szempontjait.

6. cikk

Szülői és gondozási felelősség

1. Minden szülőnek joga van a gyermekgondozás felelősségének méltányos elosztásához. Egyetlen nőt sem érhet hátrányos megkülönböztetés a munkaerőpiacon azért, mert úgy döntött, hogy gyermeket vagy gyermekeket szül vagy nevel. A férfiakat viszont bátorítani kell, és nem szabad hátrányos megkülönböztetésben részesíteni, amikor a gondozási munka rájuk eső részét méltányosan teljesítik, mivel ez előfeltétele a nemek közötti egyenlőségen alapuló társadalom megteremtésének és az "egyenlő kereső - egyenlő gondviselő" elv érvényesítésének.
2. A szülői gondoskodás igazságosabb elosztása érdekében apai szabadságot kell bevezetni, és biztosítani kell, hogy a szülési szabadság legalább felét ne lehessen átruházni a szülők között.
3. A minőségi gyermekgondozásnak megfizethetőnek, könnyen hozzáférhetőnek és biztosítottnak kell lennie minden gyermek számára, a nulladik életévétől kezdve egész Európában, beleértve a vidéki területeket is. Olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek célja, hogy támogassák az egyedülálló szülőket a munkaerőpiacon való aktív részvételben.
4. Biztosítani kell az idősek és fogyatékkal élők minőségi, megfizethető és hozzáférhető gondozását, különösen a vidéki területeken.
5. Megfelelő jogi keretet és beruházásokat kell biztosítani a valóban gondoskodó ápolási terület megteremtésének elősegítése érdekében. Ez magában foglalja a gondozói szabadság bevezetését és a rugalmas munkakörülmények kibővített

lehetőségeinek megteremtését a hozzátartozójukat gondozó vagy támogató munkavállalók számára.

7. cikk

A gazdasági erőszak elleni küzdelem

1. Minden nőnek joga van a gazdasági önállósághoz, amely központi szerepet játszik a nemek közötti egyenlőség elérésében, valamint a nők jogainak, biztonságának és méltóságának garantálásában.
2. A béreket és az egyéni szociális juttatásokat a kedvezményezett által egyénileg vezetett bankszámlára kell megfizetni, vagy ha közösen vezetett bankszámlára történik a kifizetés, ez csak azzal a feltétellel történhet, hogy mindkét fél beleegyez. Szükséges a harmadik fél számlájára történő kifizetések tilalma.

8. cikk

A nemek közötti egyenlőtlenségek kezelése az adózásban

1. Az adópolitikák nem alkalmazhatnak hátrányos megkülönböztetést a nőkkel szemben, és szükséges támogatniuk a nők gazdasági függetlenségét.
2. A nemek közötti előítéleteket érvényesítő adózási gyakorlatokat kezelni kell és meg kell szüntetni. A nemi szempontokat be kell építeni az adópolitikákba, hogy azok figyelembe vegyék a nők eltérő társadalmi-gazdasági szükségleteit és hozzájáruljanak az összes káros nemi szerep felszámolásához. Különösen a következőkkel szükséges foglalkozni:
 - a. a munkával kapcsolatos adókedvezmények és adómentességi gyakorlatok implicit torzításainak kiigazítása, mint például a többlet munkaórák kedvező adóügyi kezelése, amely döntően olyan szakmáknak kedvez, amelyeket jelenleg főként férfiak űznek;
 - b. a munkaerőpiacra belépő másodkeresők gazdasági hátrányainak felszámolása, különösen a közös adózási rendszer keretében;
 - c. az olyan áruk, például a menstruációs termékek és a szépségápolási termékek adóztatási kérdéseinek rendezése, amelyek aránytalanul nagy mértékben érintik a nőket, és a nőkre hárul a nagyobb ÁFA-teher. Meg kell szüntetni az úgynevezett "rózsaszín adót", vagyis azt a gyakorlatot, hogy a nők számára forgalmazott termékek gyakorta drágábbak, mivel ez a jelenség is a nemi alapú megkülönböztetés egyik formája.

III. FEJEZET

Egyenlő képviselet

9. cikk

Egyenlőség a politikai döntéshozatalban

1. Minden nőnek joga van ahhoz, hogy a politikai döntéshozatali folyamatokban egyenlően képviseltesse magát, és hogy aktív szerepet is vállaljon a politikai döntéshozatal minden szintjén. Meg kell erősíteni és támogatni kell a nők állampolgári részvételét, beleértve a nők jogait védő szervezetek integrációját és megfelelő finanszírozását.
2. A politikai döntéshozatalban való egyenlő képviselet biztosítása érdekében a politikai testületekben a paritást elősegítő intézkedéseket, például kvótákat, fenntartott listahelyeket vagy a nők arányos képviseletét biztosító, úgynevezett cipzár-elvet követő listákat kell bevezetni és támogatni.
3. Az Uniónak és a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a nők egyenlő képviseletét a politikai döntéshozatal minden szintjén.

10. cikk

A káros politikai gyakorlatok elleni küzdelem

1. Egyetlen közmegbízást gyakorló nőt sem lehet kitenni zaklatásnak, vagy bármilyen más megkülönböztető vagy lealacsonyító bánásmódnak, legyen szó akár ezek online vagy személyes megnyilvánulásairól. Az ilyen bánásmód is a nemi alapú erőszak egyik formája, és gyakran a nők elhallgattatását célozza, amely így a nőket visszatartja a politikai és közéleti tisztségek vállalásától. Mivel ez a politikai hatalom egyenlőtlen eloszlásához vezet, a női köztisztviselők zaklatása elleni konkrét intézkedéseket kell bevezetni annak biztosítása érdekében, hogy a nők teljes mértékben és szabadon gyakorolhassák politikai megbízásukat.
2. Szükséges, hogy valamennyi politikai intézmény, beleértve a nemzeti kormányzatokat és helyi önkormányzatokat, törvényhozó- és egyéb döntéshozó testületeket, valamint a politikai pártokat, a nemek közötti egyenlőség fokozása és a nők politikai diszkriminációjának megszüntetése érdekében nemi szempontból érzékeny magatartási kódexeket vezessen be. Kötelező zaklatásellenes tanfolyamokat kell bevezetni a köztisztviselők számára, beleértve a részvétel visszautasítása esetén alkalmazandó, hatékony szankcionálást is.

11. cikk

Egyenlőség a gazdasági döntéshozatalban

1. Minden nőnek joga van ahhoz, hogy egyenlő mértékben képviseltesse magát a gazdasági döntéshozatalban. Meg kell szüntetni az olyan akadályokat, mint a nemi alapú megkülönböztetés és a hagyományos nemi szerepek.

2. A vállalatoknak a nők egyenlő képviselésének növelését célzó intézkedéseket kell bevezetniük a vállalati igazgatóságokban és a vezetői pozíciókban, hogy biztosítsák a méltányos képviselést, illetve hogy kihasználhassák a nemek közötti egyensúlyból származó gazdasági előnyöket a vállalati vezetésben.
3. Kötelező nemi érzékenyítő programokat és képzéseket kell bevezetni az állami vállalatok igazgatói számára, amelyek így példát mutathatnak a magánvállalatoknak. Ezen programoknak hozzá kell járulniuk a nők zaklatásának és hátrányos megkülönböztetésének megszüntetéséhez, valamint a nők gazdasági döntéshozatalban való részvételének előmozdításához a vállalaton belül.

12. cikk

A nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő üzleti kultúra

1. Egyetlen nő sem lehet áldozata a munkahelyén vagy szakmai feladatainak ellátása során megkülönböztető vagy lealacsonyító bánásmódnak. Tekintettel arra, hogy a nőket gyakran aránytalanul nagy mértékben érintik a káros nemi sztereotípiák és megkülönböztetés a szakmai környezetben, a vállalatoknak a nemek közötti egyenlőség biztosítása és a zaklatás minden formájának - ideértve a szexuális és pszichológiai zaklatást, a megkülönböztetést, a lealacsonyító bánásmódot és minden olyan káros gyakorlatot, amely a nőket hátrányos helyzetbe hozza - megszüntetése érdekében a nemi szempontokat be kell építeniük magatartási kódexükbe.
2. A nemek közötti egyenlőségre irányuló, zaklatás elleni érzékenyítő képzési programokat kell bevezetni minden alkalmazott, és különösen a vezetői szinten dolgozó alkalmazottak számára, amelyek célja a káros nemi sztereotípiák és a nőket a munkahelyen negatívan befolyásoló implicit előítéletek felszámolása, beleértve a szabályok be nem tartása esetén alkalmazandó hatékony szankciókat.
3. A vállalatoknak olyan belső működési gyakorlatokat kell bevezetniük, amelyek célja a nemek közötti egyenlőség biztosítása a vállalati struktúrákon belül. Az ilyen vállalatokra vonatkozó, időszakos jelentéstételi kötelezettségeket kell bevezetni. Ezeket a jelentéseket nyilvánosságra kell hozni, és tartalmazniuk kell minden olyan információt, amely a nemek közötti egyenlőség biztosítása érdekében tett minden erőfeszítésekhez kapcsolódik, kötelező érvénnyel ideértve a nemek közötti egyenlőséget érintő, bérezéssel kapcsolatos információkat is.
4. Támogatni kell a női vállalkozókat. Megfelelő mértékű közforrásokat kell elkülöníteni a nők vállalkozói ismereteinek és készségeinek fejlesztésére, valamint a férfiak és nők egyenlő üzleti lehetőségeinek biztosítására.

IV. FEJEZET

A nemi alapú erőszak és zaklatás elleni küzdelem

13. cikk

Méltóság, biztonság és védelem

1. A nemi alapú erőszak sérti az emberi jogokat. Minden nőnek joga van ahhoz, hogy méltósággal és szabadon, az erőszak, a zaklatás, a kényszerítés vagy a megkülönböztetés minden formájától mentesen éljen mind a magán-, mind a közsférában. Tekintettel arra, hogy a nők az erőszak aránytalan és nemi alapú formáit tapasztalják, a nemi alapú erőszakot az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt bűncselekménytípusként kell meghatározni és így kiemelten kezelni.
 - a. A nemi alapú erőszak fogalmának magában kell foglalnia, de nem korlátozódhat a következőkre: nőgyilkosság, fizikai erőszak, lelki erőszak, szexuális erőszak, beleértve a szexuális zaklatást és a nemi erőszakot, a szexuális reprodukciós egészségügyi jogokhoz való hozzáférés megtagadása, női és interszexuális nemi szervek megcsonkítása, kényszersterilizálás, zaklatás, szexista gyűlöletbeszéd, mind online, mind a valós életben, beleértve a nők elleni gyűlöletbeszédet a politikában és a közbeszédben, társadalmi-gazdasági nélkülözés, kényszerítés és családon belüli erőszak. A fogalom meghatározásának kifejezetten ki kell térnie a nemi alapú internetes erőszakra is. A zaklatás különböző formái és más káros online gyakorlatok – ideértve az internetes megfélemlítést és zaklatást, az illető valós identitásának akaratan kívüli nyilvánosságra hozását (doxing), a valóságmű, manipulált felvételek készítését és nyilvánosságra hozását (deepfake), illetve a bosszúpornót – ellen fel kell lépni, mivel ezek is a nemi alapú erőszak egyik formáját jelentik. Ezek olyan káros gyakorlatok, amelyek fenntartják a diszkriminatív nemi sztereotípiákat, és amelyek aránytalanul nagy mértékben érintik a nőket, ezért szükséges ezeket megfelelően kezelni és felszámolni.
 - b. A nemek közötti egyenlőség szempontjait be kell építeni minden olyan szakpolitikába és jogszabályba, amelynek célja az erőszak elleni küzdelem és annak felszámolása. Olyan konkrét meghatározásokat, eljárásokat és szankciókat kell bevezetni, amelyek megfelelő mértékben figyelembe veszik a nők szükségleteit az erőszak valamennyi formájának kezelése során, beleértve a családon belüli erőszakot és a szexuális zaklatást is. A másodlagos áldozattá válást és az erőszak úgynevezett “intézményesített formáit” is külön és megfelelő módon kell kezelni, mivel ezek súlyosan káros következményekkel járnak mind a nőkre és lányokra, mind a társadalom egészére nézve.
 - c. A nemi erőszak minden áldozatának megkülönböztetés nélkül hozzá kell férnie az igazságszolgáltatáshoz, és képesnek kell lennie arra, hogy méltányos jogorvoslatot követeljen. A nemi alapú erőszak áldozatainak

képesnek kell lenniük arra, hogy olyan speciális támogatáshoz jussanak, amely figyelembe veszi sajátos szükségleteiket.

2. A nemi erőszak megelőzésére és a nemi erőszak áldozatainak támogatására vonatkozó európai normákat kell létrehozni. Ezeknek az előírásoknak magukban kell foglalniuk a nemi alapú erőszak túlélőit, valamint családtagjaik és hozzátartozóik számára egyaránt hozzáférhető és jól finanszírozott, nemi szempontból érzékeny támogató szolgáltatásokat, valamint az élethosszig tartó tanulási ciklusokon átívelő képzési és tudatosságnövelő oktatási kampányokat.

14. cikk

A nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő oktatás és képzés

1. Az online és a valós életben is létező nemi alapú erőszakról szóló, nemi szempontból érzékeny oktatás kötelező része kell, hogy legyen minden iskolai tantervnek. Ezek célja, hogy foglalkozzanak a nemi alapú erőszakkal és annak kiváltó okaival, mint például a káros nemi sztereotípiák és a mérgező maszkulinitás, valamint a transzneműekkel kapcsolatos zaklatás, a gyűlöletbeszéd és a diszkrimináció. Cél továbbá, hogy az oktatáson keresztül végső soron fel is számoljunk ezeket a jelenségeket. Az Európai Unió támogatja ezeket az erőfeszítéseket azáltal, hogy előmozdítja a tagállamok közötti, határokon átnyúló együttműködést, platformokat hoz létre a nemek közötti egyenlőségre érzékeny oktatással kapcsolatos bevált jó gyakorlatok megosztására, és szabadon hozzáférhető, tényeken alapuló, életkornak megfelelő információkat és oktatási anyagokat biztosít, amelyek célja a gyermekek és serdülők nemek közötti egyenlőségének előmozdítása, beleértve az interszekcionális megelőző intézkedéseket is.
2. A nemi alapú erőszak eseteinek megfelelő kezelése érdekében nemi szempontból érzékeny képzési programokat kell létrehozni a bűnüldöző szervek, az igazságszolgáltatási hatóságok és az egészségügyi szakemberek számára, beleértve a bizonyítékok értelmezési gyakorlatát és a női áldozatoknak nyújtandó átfogó támogatást, különösen a családon belüli erőszak eseteiben.

V. FEJEZET

Egészségügy, szexuális és reprodukzív egészséghez kapcsolódó jogok

15. cikk

Egészségügy

1. A nemek közötti egyenlőtlenségek és a nemi előítéletek az egészségügyi ellátásban endemikusak, azaz szorosan kötődnek az adott ellátási rendszer helyi sajátosságaihoz, és a nők számára károsak, vagy káros eredményekhez vezethetnek. Az egészségügyi ellátásban tapasztalható nemi előítéletek ellen olyan konkrét intézkedésekkel kell fellépni, mint az egészségügyi kutatással kapcsolatos egyenlőtlenségek kezelése, valamint az egészségügyben és a kutatásban dolgozó nők egyenlő részvételének előmozdítása.
2. Minden nőnek joga van a legmagasabb szintű egészségügyi ellátáshoz, amelyet megkülönböztetés nélkül kell biztosítani, és amelyet minden életszakaszban szükséges garantálni. Ez a jog magában foglalja többek között az időben történő, megfizethető és megfelelő egészségügyi ellátáshoz és a kapcsolódó szolgáltatásokhoz, illetve a megfizethető gyógyszerekhez és védőoltásokhoz való hozzáférést, valamint az ezekkel kapcsolatos átfogó tájékoztatáshoz való hozzáférést.
3. E jog teljes körű gyakorlásának biztosítása érdekében a nemi szempontokat figyelembe kell venni minden egészségüggyel kapcsolatos szakpolitikában, és kiemelten az egészségügyi és klinikai kutatási területeken is.

16. cikk

Anyasághoz kapcsolódó egészségügyi ellátás, abortusz

1. Minden nőnek joga van ahhoz, hogy szabadon döntsön testéről és életéről, valamint ahhoz, hogy testi autonómiáját és önrendelkezését tiszteletben tartsák. A nő teste nem eladó vagy kizsákmányolható.
2. Minden nőnek joga van a legmagasabb színvonalú, egyetemes, anyasággal kapcsolatos egészségügyi ellátáshoz, ami elengedhetetlen a nők egészséghez való jogának és a kapcsolódó jogoknak, például a testéről és életéről való döntéshez való jognak a teljes körű megvalósításához. Az ilyen ellátáshoz való hozzáférés akadályozása az emberi jogok megsértésének minősül.
3. Az anyasághoz kapcsolódó egészségügyi ellátásra vonatkozó európai normákat kell megállapítani, beleértve az európai nőgyógyászati, szülészeti és perinatális normákat is, annak érdekében, hogy biztosítsák az e chartában foglalt valamennyi jog, különösen az anyasághoz kapcsolódó, általános egészségügyi ellátáshoz és az abortuszhoz való jog teljes és egyenlő gyakorlását.

4. Minden nőnek joga van a törvényes, biztonságos, egyetemes és megfizethető abortuszellátáshoz és -szolgáltatáshoz, amelyet az egészségügyi ellátórendszerek megkülönböztetés nélkül nyújtanak.
5. Egyetlen nő sem lehet kitéve semmilyen megalázó bánásmódnak, amikor abortuszszolgáltatásokhoz jut. Az ilyen szolgáltatásokhoz való hozzáférés akadályozása az emberi jogok megsértésének minősül. Az abortuszellátás megtagadása kínzásnak vagy kegyetlen bánásmódnak is számíthat, amely akár halálhoz is vezethet. Tilos az olyan intézkedések alkalmazása, amelyek ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatják a nőket e joguk teljes körű gyakorlásában, mint például a kötelező tanácsadás vagy az aránytalan várakozási idő.

17. cikk

Tudatos családtervezés

Minden nőnek joga van szabadon dönteni arról, hogy vállal-e gyermeket, milyen módon és mikor. Egyetlen nőt sem lehet nem tervezett vagy nem kívánt anyaságra kényszeríteni. A nemek közötti átmenet folyamatában lévő személyek az átmenethez kapcsolódóan nem vethetők alá kötelező sterilizációnak.

1. Minden nőnek joga van az egészségügyi rendszer szerves részeként hozzáférhető és megfizethető termékenységi kezelésekhöz, mindenféle megkülönböztetés, különösen a szexuális irányultságon vagy családi állapoton alapuló megkülönböztetés nélkül.
2. Minden nőnek joga van a modern, jó minőségű, megfizethető és könnyen hozzáférhető fogamzásgátláshoz. Támogatni kell a fogamzásgátlási módszereket, mivel a fogamzásgátlás az egyik legjobb eszköz, hogy mind a férfiakat, mind a nőket képessé tegyünk arra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak a családtervezéssel kapcsolatban.
3. E jogok teljes körű megvalósulásának biztosítása érdekében objektív, szabadon hozzáférhető és átfogó tájékoztatást kell nyújtani a fogamzásgátlással és a termékenységi kezelésekkal kapcsolatban.

18. cikk

Tájékoztatás és oktatás a szexuális és reprodukív egészségre vonatkozó jogokról

1. Minden nőnek joga van ahhoz, hogy olyan társadalomban éljen, amely tájékozott és tudatában van a főként vagy teljes mértékben a nőket érintő, és különösen a szexuális és reprodukív egészséggel kapcsolatos problémáknak. E cél elérése érdekében az átfogó és az életkornak megfelelő szexuális és párkapcsolati oktatást kötelezően be kell építeni az iskolai tantervbe, szükségszerűen mind a fiúk, mind a lányok számára. Ennek magában kell foglalnia a nemi szempontokat, és objektív, naprakész és tényeken alapuló tájékoztatást kell nyújtania a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal, fogamzásgátlással, családtervezéssel,

valamint a szexualitással és párkapcsolati kérdésekkel kapcsolatban, összhangban az e chartában és más, vonatkozó nemzetközi normákban megállapított jogokkal és elvekkel.

2. Minden nőnek joga van ahhoz, hogy szabadon hozzáférjen az egészségével kapcsolatos, átfogó, tényeken alapuló és objektív információkhoz és a rendelkezésre álló egészségügyi szolgáltatásokhoz, beleértve a szexuális és reprodukív egészséget és jogokat is.

VI. FEJEZET:

Feminista külpolitika és válságkezelés

19. cikk

A nemek közötti egyenlőségre érzékeny válságkezelés

1. A nemek közötti egyenlőség szempontját be kell építeni a válságkezelési szakpolitikákba is, hogy azok figyelembe vegyék a nők sajátos szükségleteit, beleértve a háborús, emberi jogi és az éghajlatváltozással kapcsolatos válsághelyzeteket is. Kiemelt figyelemmel kell foglalkozni és kezelni a válságok idején kizárólag vagy főként nőket érintő kérdésekkel, mint például a szexuális kizsákmányolás vagy az emberkereskedelem. A nemi alapú erőszakot mint háborús fegyvert egyértelműen háborús taktikának és háborús bűncselekménynek kell elismerni. A válságövezetek támogatási szolgáltatásainak nemi szempontból érzékeny eljárásrendet kell alkalmazniuk a nők támogatása érdekében.
2. Az Európai Uniónak a válságok során kötelessége elősegítenie a tagállamok közötti együttműködést annak biztosítása érdekében, hogy a nők teljes mértékben gyakorolhassák alapvető jogait, beleértve az e chartában foglaltakat is.

20. cikk

A nemek közötti egyenlőség szempontjai a külpolitikában

1. A nemek közötti egyenlőség szempontját be kell építeni az Unió és a tagállamok külpolitikájába és külkapcsolataiba is. Különösen biztosítani kell, hogy:
 - a. a fejlesztési és segélyezési szakpolitikák mindig figyelembe vegyék a nemek közötti egyenlőség szempontjait, és megfelelő finanszírozást biztosítsanak a nemek közötti egyenlőséget célzó programok számára, beleértve a szexuális és reprodukív egészséget és jogokat is;
 - b. a nemek közötti egyenlőség szempontjai beépüljenek a külső finanszírozással kapcsolatos elemzésekbe, hatásvizsgálatokba és adatgyűjtésbe, valamint a harmadik országokkal folytatott politikai párbeszédekben való részvétel szempontrendszerébe;
 - c. a nemek közötti esélyegyenlőség szempontjai beépüljenek minden béke-

folyamatot érintő tevékenységbe, elősegítve a nők és a marginalizált csoportok érdemi részvételét.

- 2.** Szükséges, hogy az Európai Unió és a tagállamok migrációs szakpolitikái figyelembe vegyék a bevándorló háttérű és menedékkérő nők sajátos szükségleteit. Biztosítani kell, hogy ezek a nők teljes mértékben élvezhessék emberi jogukat, kötelezően ideértve a szexuális és reprodukatív egészségügyi jogokat és a nemi alapú erőszak áldozatait segítő szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

WWW.SOCIALISTSANDEMOCRATS.EU

AZ S&D FRAKCIÓRÓL

Az S&D frakciót 26 uniós ország 139 európai parlamenti képviselője alkotja. Az S&D frakció a második legnagyobb képviselőcsoport az Európai Parlamentben, és képviselőink valamennyi parlamenti bizottságban és parlamentközi delegációban aktívan részt vesznek.

Egy olyan befogadó európai társadalomért küzdünk, amely a szolidaritás, az egyenlőség, a sokszínűség, a szabadság és a méltányosság elvein alapul. Kampányt folytatunk a társadalmi igazságosság, a munkahelyteremtés, a fejlődés, a fogyasztói jogok, a fenntartható fejlődés, a pénzügyi piaci reformok és az emberi jogok érdekében, hogy egy erősebb és demokratikusabb Európát és egy jobb jövőt teremtsünk minden polgár számára.

Ne felejtse el naprakészen értesülni minden kezdeményezésünkről és reakciónkról a következő oldalakon:

[socialistsanddemocrats](#)

[TheProgressives](#)

[socialistsanddemocrats](#)

[Socialists and Democrats](#)

[The Progressives](#)

[socsanddems](#)

[socialistsanddemocrats](#)

[takealeft](#)

[The Progressives](#)

[socialistsanddemocrats](#)